

Uvodno izlaganje prvog zamjenika Visokog predstavnika Lawrencea Butlera na konferenciji povodom obilježavanja 10. godišnjice Daytonsko-Pariških mirovnih sporazuma

Međunarodni centar Woodrow Wilson, Washington D.C.

Iskustva u izgradnji mira: pogled iz BiH

Dame i gospodo,

Mirovni sporazum za BiH i njegova provedba pod međunarodnim nadzorom u proteklih deset godina suštinski su promijenili način na koji poimamo izgradnju mira.

To bi također trebao da izmijeni i način na koji *provodimo* izgradnju mira.

Ta činjenica ima jasne i uvjerljive implikacije u odnosu na trenutnu situaciju u konfliktnim zonama drugdje u svijetu.

Izgradnja mira, ma kako nesavršena, ipak je u BiH značila uspjeh. Ovo nije zaključak ili argumenat koji se daje sa dozom rezerve. Ovo je činjenica.

Prisjetimo se:

Krajem novembra 1995. godine, kada su nas od prekida pregovora

i povratka neprijateljstvima dijelili samo sati, te pod ogromnim usredsređenim pritiskom međunarodne zajednice kao cjeline, a posebno Sjedinjenih Američkih Država, strane su riješile prihvatiti sporazum koji se niti jednoj od njih nije dopadao i za koji je većina vjerovala da će u odgovarajuće vrijeme moći izbjegavati da ga primjenjuje.

Krajem 1995. godine, BiH je bila zemlja opustošena od 40 mjeseci ratovanja, čije preživjelo stanovništvo je bilo traumatizirano, a budućnost ne toliko ni sumorna koliko praktično nepostojeća.

Moguće da je i do pet posto predratnog stanovništva bilo mrtvo; više od pola preživjelih nasilno je protjerano iz svojih domova. Privreda, ako se tako mogla nazvati, bila je u rukama moćnika i gospodara crnog tržišta; primarni i hitan zadatak međunarodnih agencija za pomoć bio je pomoći preostalom stanovništvu da preživi najhladnije zimske mjesece dovozeći hranu i osiguranjem najosnovnijeg smještaja. Ja vam mogu reći da je zima tamo brutalna.

Deset godina nakog toga, BiH je upravo otvorila pregovore o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom, nastojeći uspostaviti prvi ugovorni odnos koji će voditi ka konačnom članstvu.

Više od milion ljudi se vratilo kućama.

Privreda BiH je jedna od privreda na Balkanu sa najbržim rastom.

Deset godina ranije, više od milion ljudi bilo je pod oružjem; sučeljene vojske su kontrolirale ogromne dijelove teritorija ove zemlje. Nakon Dayton, domaće snage nisu izvele ni jednu vojnu akciju usmjerenu protiv mirovnog sporazuma. Oružane snage u BiH se, od kraja ove godine, nalaze pod operativnom kontrolom državnog Ministarstva odbrane, i broje nešto više od 10.000 ljudi. Te snage se sada aktivno pripremaju za učešće u NATO-vom programu Partnerstvo za mir.

Pitanje nije *da li* je Bosna i Hercegovina bila uspjeh. Pitanje je šta možemo naučiti iz uspjeha koji je ona *postigla*.

Ja ne nastojim, moram to naglasiti, oslikati situaciju u ružičastom svjetlu. BiH se vratila sa ivice, ali sa ogromnim ljudskim žrtvama, i ostavljena je sa manjkavim političkim sistemom koji je nametnuo Daytonski sporazum. Isto tako, nalazimo se u ključnom trenutku kada će se uspješna solidarnost međunarodne zajednice neizbježno testirati u periodu kada Evropa preuzima vodeću ulogu, a OHR smanjuje intenzitet svoga rada. Ali više o tome na kraju.

Mirovni naponi ostvareni u 1995. godini uslijedili su nakon greške Ujedinjenih nacija, i njihovih evropskih saveznika da dozvole da krvoproliće u Bosni i Hercegovini traje godinama kada su ga mogli zaustaviti za nekoliko sedmica.

A uspjeh iz posljednjih deset godina, iako značajan – mnogo značajniji nego što su i najoptimističniji kritičari imali razloga da očekuju prije deset godina – i dalje je ugrožen nemogućnošću BiH, barem za sada, da se definitivno izvuče iz zamke siromaštva u koju ju je dovelo ratno razaranje i godine lošeg ekonomskog upravljanja.

Slika je ipak pozitivna, jer Bosna i Hercegovina je u miru; ona ima ekonomiju koja raste i budućnost koja obećava.

Što se tiče naučenih lekcija, ja ću se usredsrediti na četiri ključna sektora: vojni, politički, ekonomski i socijalni.

Neka je sila s vama

Međunarodne snage za provedbu mira predvođene NATO-om (IFOR) ušle su u Bosnu i Hercegovinu u decembru 1995. godine – odlučno, i u snazi i brzini. U roku od nekoliko dana nakon raspoređivanja, trupe IFOR-a su patrolirale ulicama i putnim komunikacijama i trgovima gradova, postavljajući se između bivših zaraćenih strana duž međuentitetske linije razgraničenja.

Prizor je bio impresivan – i rezultati se se pokazali. Ako je i bilo ikakvog organiziranog vojnog otpora mirovnom rješenju od strane tvrdolinijaša, on je odmah ugušen u prvim sedmicama.

Deset godina kasnije, prvobitne međunarodne trupe koje su brojale 60.000 vojnika, i koje su doživljavale metamorfozu iz NATO-vog IFOR-a u SFOR, pa evropski EUFOR, smanjene su na 7.000 vojnika.

Smanjenja broja trupa koja su uslijedila bila su u skladu sa sve manjom sigurnosnom prijetnjom. U posljednje dvije godine postignut je politički konsenzus – i održan – koji je omogućio prenos svih nadležnosti za odbranu i osoblje na državni nivo, ukidanje regrutacije i uspostavu malih rezervnih snaga za podršku smanjenoj profesionalnoj vojsci. Tri bivše vojske se spajaju u jedinstvenu vojsku koja je kompatibilna sa NATO-om i koja broji 12.000 vojnika, i koja je u nadležnosti veoma sposobnog ministra odbrane, koji je po nacionalnosti bosanski Srbin.

Pouka? Pokazati vojnu rješenost odmah i onda je manje vjerovatno da će se vojna sila koristiti kasnije.

Politika mogućnosti

Ipak, poznato nam je po sukobima koji traju u drugim dijelovima svijeta da ovo nužno ne mora biti slučaj.

Upotreba nadmoćnih vojnih snaga funkcioniра jedino ako se koriste kao podrška provedivom mirovnom rješenju.

Provedivo rješenje za BiH, Daytonski sporazum, došao je na svijet neželjen. On je bio jedinstveno ružna beba koja je rođena suviše preuranjeno.

Mnogo od domaćih aktera koji su ga potpisali nisu imali velikog interesa niti su očekivali mnogo od njegovog dugoročnog uspjeha.

Prioritet međunarodnih medijatora bio je da se zaustave borbe.

Prioritet potpisnika iz BiH bio je prihvatiti puki minimum kompromisa u cilju izbjegavanja logičkih posljedica. U mnogo slučajeva, oni su namjeravali da koriste – ili iskoriste – period provedbe mira da konačno osiguraju ono što nisu osigurali u tri i po godine ratovanja.

Provedba mira je ipak uspjela. Ali, mogu vam reći, još ima ljudi, uključujući vođe civilnih i vjerskih institucija, koji su kivni na taj uspjeh.

Prvi razlog za ovo je što je međunarodna zajednica pokazala da je odlučna u tome je da provedba mira *funkcionira*.

Visoki predstavnici koji su bili na dužnosti u BiH su uz podršku donatorskih vlada i donatorskih agencija tražili načina da privole neposlušne strane da poštuju svoje daytonske obaveze. Ove obaveze obuhvataju garantiranje slobode kretanja u cijeloj zemlji, poštivanje prava na povratak za sve izbjeglice i raseljene osobe, i osiguranje pune i efikasne zastupljenosti svih građana.

Namjera nekih potpisnika Daytonu sigurno nije bila da daju išta više od puke deklarativne podrške ovim obavezama.

Ali oni su ih potpisali.

I od njih se očekuje da ih provode.

Ovo sve je urađeno sa sve širom podrškom javnosti. U socijalnim i ekonomskim okolnostima ogromnih poteškoća, građani stalno izražavaju jasnu preferencu za onu vrstu pragmatične politike koja donosi materijalna poboljšanja u svakodnevnom životu.

Slijedi sjevernu zvijezdu(e)

Drugi razlog za uspjeh Daytonu bile su promjene do kojih je došlo u regionalnom okruženju od 1995. godine. Nestala je nada koju je svojevremeno gajio ogroman broj Srba i Hrvata u BiH da će se dijelovi ove zemlje “odvojiti” poput sante leda i

spojiti sa Srbijom, odnosno Hrvatskom.

To se neće dogoditi, i međunarodna zajednica je stalno jasno stavljala do znanja da se to neće dogoditi. Mi nećemo tolerirati napore nekih da povežu razvoj situacije u drugim dijelovima bivše Jugoslavije sa Bosnom i Hercegovinom. Evo zašto:

Hrvatska i Srbija su krenule na sopstveni put prema članstvu u Evropskoj uniji i NATO-u. Njihove trenutne prevashodne političke i ekonomske težnje su u potpunosti nekompatibilne sa suhoparnim nacionalizmom koji je vodio u katastrofu početkom devedesetih godina.

Kao primjer ovoga možemo vidjeti značajne pomake po pitanju transfera preostalih optuženika za ratni zločin u Hag gdje će im se suditi pred Međunarodnim krivičnim tribunalom. Nakon korjenitih promjena u stavu zvanične Banja Luke i Beograda, ove godine je u Hag prebačeno dvanaest optuženika, od kojih je šest optuženo za ratne zločine počinjene u BiH, dok u proteklih devet godina nije prebačen niti jedan.

Kao posljedica ove regionalne promjene u orijentaciji prema političkoj zvijezdi briselskih institucija, bosanski Srbi i bosanski Hrvati ulažu sve veće napore da osiguraju sebi glas koji se daleko čuje u politici Bosne i Hercegovine. Oni vide budućnost u funkcionalnoj državi a država ima interes da osigura da u njoj imaju svijetlu budućnost jer reagira na magnetnu privlačnost zastave sa zvjezdicama koja se viori nad Briselom.

Do 2000. godine, bilo je jasno da sučeljeni nacionalni projekti nisu imali budućnost. Dayton je trajao duže i provođen je rigoroznije i efikasnije nego što su mnogi očekivali. Ono što je bilo isto tako jasno je i potreba *finog podešavanja* ovog neočekivano trajnog mirovnog rješenja koje je bilo proizvod kompromisa vođenog potrebom da se zaustavi ubijanje.

Kao što se Sporazum pokazao neočekivano izdržljivim, pokazao se i iznenađujuće fleksibilnim. To je Sporazum koji u okviru svojih odredbi sadrži prostor za vlastitu evoluciju. Ovo više nije Dejton koji su potpisali vaši predstavnici. Na primjer, početkom 2002. godine vodeće političke stranke su iskoristile dejtonske mehanizme za donošenje izmjena i dopuna Ustava BiH, kao i za pregovore o novim rješenjima za pitanje zastupljenosti konstitutivnih naroda na različitim nivoima vlasti i u administrativnim institucijama širom BiH. Time su ispunjeni zahtjevi Ustavnog suda BiH koji je svojom ranijom presudom donio zaključak da se postojećom strukturom zastupljenosti naroda krše prava različitih etničkih grupa u oba Entiteta.

Sadašnji visoki predstavnik, Paddy Ashdown je predvodio značajne i efikasne napore usmjerene na stvaranje osnovnih institucija države s laganijom strukturom koja upravlja izuzetno decentraliziranom zemljom. Prema originalnom Dejtonskom mirovnom sporazumu mnoge od ovih institucija nisu postojale ili su bile previše slabe da bi bile efikasne. Dejton Bosni i Hercegovini nije pružio pravu vrstu «adaptera» za priključenje na evropske integracijske procese, ali joj je pružio sredstva da prilagodi «adapter» pomoću kojeg je stigla do ove faze.

Samo u protekle tri godine učinjeno je sljedeće:

- Vijeće ministara BiH prošireno je sa šest Ministarstava na devet i više nema rotacije na funkciji predsjedavajućeg Vijeća ministara, svakih osam mjeseci, nego je to postala stalna funkcija čime se osigurava veća stabilnost i značaj državnih struktura.
- Visoko sudsko i tužilačko vijeće je sada potpuno domaća državna institucija, a nedavno uspostavljeni Sud BiH sa svojim vijećem za borbu protiv organiziranog kriminala i vijećem za ratne zločine, se sada hvataju u koštac s endemskim bezakonjem koje je u nekim fazama prijetilo da potpuno savlada institucije vlasti.

- Uspostavljena je jedinstvena obavještajna struktura na državnom nivou, pod demokratskom parlamentarnom kontrolom, a Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) i Državna granična služba (DGS) su potpuno operativne.
- S obzirom da su sve vodeće političke stranke u jesen ove godine prihvatile tri principa Evropske komisije o restrukturiranju policije, to znači da će Bosna i Hercegovina u narednih pet godina uspostaviti policijske snage u skladu s evropskim standardima koje će efikasno djelovati i biti pod demokratskom kontrolom.
- Nakon niza godina u kojima je napredak bio frustrirajuće spor, mjere koje su tokom 2004. godine poduzete na ujedinjenju uprave grada Mostara sada imaju pozitivne efekte za građane Mostara, posebno u oblastima kao što su sakupljanje otpada, vatrogasna služba i prostorno uređenje, što znači otvaranje mogućnosti da Mostar postane normalan evropski grad.

Opisao sam kontekst brzog i značajnog institucionalnog razvoja u okviru kojeg se Bosna i Hercegovina priprema za sljedeću fazu integracije u Evropu.

Ekonomija – naravno

Međutim, isto kao što vojna intervencija ne bi dala rezultat bez političkog sporazuma, tako ni političko rješenje ne bi moglo biti uspješno bez funkcionalne ekonomske strategije.

Niti jedna od inicijativa koje sam naveo ne bi imala puno uticaja na izmorene i preopterećene građane da istovremeno nije ostvaren napredak u pružanju usluga građanima i otvaranju novih radnih mjesta.

Ovi naponi nisu uvijek davali rezultate.

U mjesecima koji su uslijedili nakon Dejtona, oni koji su ostvarili zaradu zahvaljujući ratnom crnom tržištu pojavili su se kao dobavljači roba po bombastičnim cijenama u stanju

akutne nestašice. Ekonomija je samo stagnirala dok su političke stranke ulagale svoju energiju u pružanje privremene pomoći svojim članovima i simpatizerima (obično putem preusmjeravanja međunarodne pomoći koja nije korištena u prvobitno namijenjene svrhe) i u borbu za prevlast i funkcije.

Ova praksa je dugo vremena ostala «maskirana» zbog ogromnih sredstava koja su upućivana u BiH – u periodu od 1995. do 2000. godine u BiH je stiglo 5 milijardi američkih dolara. Međutim, i prije 2000. godine bilo je očigledno da ekonomija treba duboku strukturalnu reformu kako bi se oslobodila ovisnosti o donacijama i počela ostvarivati rast putem trgovine i investicija.

U toku proteklih nekoliko godina napravljen je ogroman korak naprijed u mijenjanju poslovnog okruženja u BiH:

- Raniji podijeljeni i nefikasni carinski sistem objedinjen je pod okriljem Uprave za indirektno oporezivanje koja se priprema za uvođenje PDV-a za nekoliko sedmica, odnosno 1. januara 2006. godine. Jedinstveni carinski sistem je već počeo zaustavljati odliv sredstava, što je bila karakteristika starog, podijeljenog carinskog sistema.
- Reguliranje sektora javnih preduzeća urađeno je u skladu s međunarodnim standardima.
- Reforma banaka, koja se propisno počela odvijati tokom 2002. godine, dovela je do stvaranja aktivnog finansijskog sektora koji počinje usmjeravati sredstva prema perspektivnim malim i srednjim preduzećima.
- Standardi rukovođenja javnim preduzećima (korporativno upravljanje) su konačno poboljšani putem provođenja efikasnih revizija i nedavnog usvajanja paketa zakona iz ove oblasti.
- Reorganiziran je i usaglašen postupak registracije preduzeća.

Rezultati ovih napora postaju očigledni. Konačno imamo znakove da bh. ekonomija kreće putem održivosti:

- Porast bruto domaćeg proizvoda (GDP) ove godine iznosi oko 5,6% – što je najbrži rast na Balkanu;
- Inflacija iznosi oko 0,5%, što je najniža stopa inflacije na Balkanu;
- Konvertibilna marka jedna je od najstabilnijih valuta u regiji;
- Direktna strana ulaganja porasla su za 25% u 2004. godini i sada su pet puta veća u odnosu na kraj devedesetih;
- Izvoz je prošle godine porastao za 25%;
- Industrijska proizvodnja također je porasla za oko jednu četvrtinu;
- Kamatne stope su prepolovljene u odnosu na 2000. godinu;
- Stvarna nezaposlenost iznosi oko 20%.

Ovo je platforma za ekonomski rast koji Bosnu i Hercegovinu može lansirati na putanju prosperiteta. Međutim, bh. ekonomija još uvijek nije napustila ovu platformu. Kao što sam ranije rekao, siromaštvo je dalje prisutno širom BiH. Došlo je do povećanja ulaganja, ali u obimu koji još uvijek nije dovoljan. Otvorena su nova radna mjesta, ali to nije ni blizu broju radnih mjesta koja su potrebna u BiH.

Jasno je, međutim, da sada imamo samoodrživi ekonomski rast. Ekonomija koja je prije samo pet godina bila vještački održavana u životu sada, sa smanjivanjem priliva međunarodne pomoći, hrani građane BiH.

Fokusiranje na aspekte civilnog društva i na zakonitost

Vojne, političke i ekonomske strategije kombinirane su vrlo često na neorganiziran način i vrlo često su imale nezadovoljavajući i skroman stepen efikasnosti, no dugoročno gledano ove strategije su dale pozitivne rezultate. Obično se na samom početku može činiti da je četvrta komponenta uspješne

mirovne misije komponenta koja je i najmanje izazovna, ali u dugoročnoj perspektivi ona je jednako potrebna kao i ostale tri. Ova komponenta ima dva segmenta, a to su civilno društvo i vladavina prava.

Osnovni mehanizam za održavanje produktivnog javnog dijaloga i osiguranje održivosti i efikasnosti demokratskog sistema je jako civilno društvo.

Ovo nije samo pitanje od političkog značaja. Veza između jakog civilnog društva i rastuće tržišne ekonomije je čvrsto utemeljena: jedno hrani drugo. Sloboda govora ide ruku pod ruku sa slobodom stvaranja bogatstva.

Međutim, obimni međunarodni angažman, zasnovan na izdašnim resursima i političkim ovlaštenjima u zemlji koja se oporavlja od sukoba može vrlo lako imati negativan efekat na razvoj civilnog društva.

Zašto bi građani odlučili da budu etiketirani kao društveno nepoželjni, odnosno zašto bi ugrožavali svoju finansijsku sigurnost ili se čak izlagali fizičkoj opasnosti da bi skrenuli pažnju na značajna pitanja, kada međunarodni «uljezi» koji imaju više resursa mogu riješiti probleme bez ikakvog rizika?

To je oblast gdje se pomaganje može pretvoriti u spriječavanje. To je oblast u kojoj dobronamjerni naponi poduzeti na jačanju demokratskih institucija mogu ugroziti njihov integritet, zbog toga što se stiče dojam da su one ovisne o stranim organizacijama i tijelima.

Prilikom svakog međunarodnog angažmana nastupa momenat kada sam angažman postaje kontraproduktivan.

Ovo se ne dešava preko noći, i ne mora značiti da se na isti način i u istom obimu odnosi svaki aspekt angažmana.

Bosni i Hercegovini, na primjer, više nije potrebno 60.000

mirovnih snaga, ali je prisutan jasan konsenzus javnosti i političkog establišmenta da još uvijek ima mjesta za preostalih 7.000 vojnika koji imaju ulogu malog, efikasnog i iznimno cijenjenog sredstva za prevenciju ponovnog izbijanja bilo kakvog oblika nasilja.

Pokretanjem pregovora o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom, čime smo ušli u period brze i radikalne integracije u evroatlantske strukture, postaje jednako jasno da se uloga visokog predstavnika, kao glavnog arbitra i pokretačke snage koja je stajala iza implementacije Dejtonskog sporazuma, može i zapravo treba smanjiti. Postoje planovi za postepeno ukidanje ove institucije, što bi se moglo dogoditi možda već krajem 2006. godine. Za ovo postoji jako dobar razlog, kao što su to isticali i brojni posmatrači: postojanje OHR-a doprinijelo je stvaranju kulture ovisnosti. Mi zauzimamo prostor koji bi trebale zauzimati političke stranke iz BiH, od nas se očekuje da provedemo politički teške reforme dok su nacionalisti iz političkih stranaka zaštićeni od stvarne odgovornosti za posljedice koje je prouzrokovala njihova politika.

Građani u suverenoj demokraciji imaju suverenu odgovornost za svoje postupke i djelovanje. Na Zapadu je ovaj proces preuzimanja odgovornosti trajao stoljećima. Bosna i Hercegovina nakon strašnog ratnog sukoba nastoji osigurati razvoj ovog suvereniteta građana u periodu kraćem od deset godina, istovremeno konsolidirajući aktivnosti na posljeratnom oporavku zemlje i provodeći tranziciju ka slobodnom tržištu.

Ovaj izuzetno ambiciozan poduhvat može uspjeti jedino ukoliko se bude čuo glas onih koji zastupaju autentične socijalne, profesionalne, kulturološke, vjerske, umjetničke, općeprihvaćene, ekcentrične i posebne interese društva u cjelini. Ovi stavovi ponekad ne dopiru do stranaca u ovoj zemlji, a kadkad su im i strani.

Ali oni se moraju čuti.

A mogu se čuti samo onda kada se u ovom nadmetanju domaćih i međunarodnih glasova, utišaju ovi međunarodni.

Ovo ne znači da se međunarodna zajednica u potpunosti povlači. Bosni i Hercegovini je još uvijek potreban međunarodni angažman, ali u transformiranom obliku. Od sada taj angažman mora biti na nivou odgovarajućeg političkog, ekonomskog i socijalnog partnerstva, poput partnerstva koje su Evropska unija i Sjedinjene Američke Države uspješno formirali sa drugim evropskim državama u tranziciji. Ovo samo po sebi dokazuje ogroman uspjeh procesa koji je prije deset godina pokrenut u Dejtonu.

Međutim, tu je prisutan i rizik na koji sam aludirao na samom početku. Prije petnaest godina SAD i Evropa nisu bili jedinstveni u rješavanju izazova nastalih raspadom Jugoslavije. Čak i nakon Dejtona, interne nesuglasice i nepostojanje koordinacije u okviru međunarodne zajednice imale su skoro destruktivan učinak. Mogu vam reći da narodi BiH imaju stoljetnu tradiciju «sijanja razdora» među stranim silama, u toj oblasti imaju dugogodišnju praksu.

Tokom protekle četiri godine međunarodna zajednica je konsolidirala svoje aktivnosti putem redovnih sastanaka koji su imali za cilj da usmjere i pojačaju pojedinačne napore država i institucija. Danas kako pritisak Dejtona ustupa mjesto privlačnosti Brisela od velikog je značaja da se podsjetimo lekcija koje smo naučili uz dosta napora: jedinstvo i koordinacija olakšavaju posao i znače manje troškove. Moramo se takođe imati na umu da Bosna i Hercegovina nije obična zemlja koja prolazi kroz proces tranzicije i želi priključenje u EU. S odvijanjem prenosa rukovodeće funkcije sa OHR-a i zemalja-članica PIC -a na evropske institucije biće potrebno osigurati i aktivnu i tijesnu međunarodnu koordinaciju. Nekadašnje rivalstvo između različitih faktora međunarodne zajednice, koje je prevaziđeno uz velike napore i još veće pozitivne rezultate, ne može biti zamijenjeno rivalstvom između različitih institucija ili bitkama za

«teritoriju».

Na koncu, dozvolite mi da samo kratko pomenem i ulogu koju ima vladavina prava. Često se nedovoljno cijeni značaj funkcionalnih policijskih snaga i funkcionalnih sudova koji omogućavaju društveni, politički i poslovni razvoj. Sigurnost koju pružaju mnogobrojne mirovne trupe nije isto što i potpuno funkcionalne državne sudske institucije i institucije za provedbu zakona koje građanima i investitorima ulivaju povjerenje i omogućavaju im da bezbjedno nastave svoje svakodnevne aktivnosti i poslove. Ovaj problem smo trebali početi riješavati u nekim ranijim fazama, nakon Dejtona, no tek smo sada došli do tog pitanja.

Sve su to, po mom mišljenju, značajne lekcije za buduće intervencije.

Hvala.